

Socioekonomisk fördelning

Den socioekonomiska ersättningen revideras terminsvis efter avläsning. Budgeten uppgår till 50,5 mnkr för 2018. Tjugo (20) grundskolor erhåller under vårterminen ersättning ur den socioekonomiska budgeten; tio (10) erhåller inte. Spannet i ersättning för våren ligger mellan 6 368 SEK och 6 009 628 SEK.

Barn- och utbildningsförvaltningen redovisade till nämndens sammanträde 10 april 2018 användningen av den socioekonomiska ersättningen för vårterminen 2018, och föreslår en arbetsmodell för vidare hantering. Förvaltningen följer nu en arbetsmodell där en sammanställning av effekter av användningen redovisas till grundskolenämnden vid delårsbok och vid verksamhetsberättelse.

I nedanstående tabell redovisas den socioekonomiska ersättningen per enhet under vårterminen 2018.

Grundskola	Socioekonomisk ersättning vårterminen 2018, kr
Visättra	2 487 083
Annersta	6 009 628
Kästa	671 311
Vista	49 513
Glömsta	63 212
Sjötorp	1 551 750
Östra	2 352 773
Mörtvik	771 947
Edbo	591 249
Trångsund	802 584
Balingsnässkolan	0
Grindstuskolan	1 214 895
Hörningsnässkolan	0
Kräpplaskolan	6 368
Kungsklippekolan	0
Kvarnbergsskolan	0
Källbrinksskolan	99 855
Långsjöskolan	39 555
Segeltorpsskolan	0
Skansbergsskolan	71 072
Skogskällan	0
Snättringeskolan	0
Solfagraskolan	73 871
Stenmoskolan	0
Stensängsskolan	0
Tomtbergaskolan	1 552 130
Utsäljeskolan	48 200
Vårbackaskolan	2 368 402
Vårbyskolan	3 903 258

Under vårterminen 2018 undersöktes hur medlen använts. Nedanstående tabell ger en översiktlig bild av insatser på de fem enheter som under vårterminen 2018 erhållit mest i socioekonomisk tilldelning:

Skola	Insatser
Annersta	Skolsköterska; kurator; specialpedagog; mindre undervisningssammanhang; insatser riktade till enskilda elever
Vårbyenheten	Mindre undervisningssammanhang; kurator; personalförstärkningar i skolbarnsomsorg; kompetensutvecklingsinsatser
Tomtbergaskolan	Mottagning av nyanlända; förstärkning av kompetens i Svenska som andraspråk; personalförstärkningar i skolbarnsomsorg; mindre undervisningssammanhang; insatser riktade till enskilda elever
Visättra	Skolsköterska; kurator; trygghetsansvarig i elevhälsan; satsning på raster; personalförstärkning i klasser, förstärkning av kompetens i Svenska som andraspråk
Östra	Skolsköterska; kurator; trygghetsskapande insatser på raster; personalförstärkning i klasser; förstärkning av kompetens i Svenska som andraspråk och Idrott och hälsa

Redovisningen av insatser på samtliga enheter visade att den socioekonomiska ersättningen huvudsakligen används till personalförstärkningar under vårterminen 2018. Rektorerna motiverar de gjorda prioriteringarna med utgångspunkt skolornas respektive resultat. De förväntade effekterna utgörs framförallt av ökad måluppfyllelse, ökad trygghet, och förbättrat mående.

I det nedanstående analyseras några exempel på hur effekterna sett ut vad gäller ökad måluppfyllelse och ökad trygghet. Sammanfattningsvis ger analysen vid handen att skillnaderna i meritvärde mellan skolor med socioekonomisk tilldelning och de utan har ökat senaste tre läsåren, medan resultaten vad gäller elevernas upplevelse av trygghet på de enheter som får socioekonomisk tilldelning pekar på en relativt god utveckling.

En insats som återfinns på många enheter ovan (och dessutom på övriga enheter som inte analyseras nedan) är *trygghetsskapande åtgärder*. I Skolinspektionens Skolenkät ställs följande frågor till elever i år 2, 5 och 9 kring trygghet på skolan:

- I min skola finns det elever som jag är rädd för
- I min skola finns det personal som jag är rädd för
- Jag känner mig trygg i skolan

Enkäten räknar fram ett index baserat på dessa frågeställningar för år 9. Nedan redovisares resultatattenden för de fem enheter som erhållit mest i socioekonomisk tilldelning 2018. Notera att för år 5 redovisas de tre frågorna var och en för sig utan indexframräkning. Nedan redovisas svaren per enhet på frågan *Jag känner mig trygg i skolan*. Notera dessutom att för Grindstuskolan och Vårbackaskolan samt för Vårbyskolans år 5 var det för få svarande i elevgrupperna för att kunna ta fram ett resultat, varför de lämnats utanför redovisningen nedan.

Skola	Index för trygghet 2017	Förändring sedan 2015	Index 2017 för Huddinge
Annersta, år 5	8,5	Uppgift saknas	8,1
Annersta, år 9	8,6	0,6	7,9
Vårby, år 9	7,9	0,7	7,9
Tomtberga, år 5	7,6	0,1	8,1
Visättra, år 5	8,6	0,6	8,1
Östra, år 9	8,5	Uppgift saknas	7,9

Med ett undantag redovisar samtliga enheter ett resultat för 2017 som ligger över indexsnittet för Huddinge kommun. Med reservation för att uppgift saknas i flera av de undersökta enheterna återfinns dessutom en positiv resultatutveckling vad gäller elevernas upplevelse av trygghet i skolan. En jämförelse med gruppen enheter som inte erhåller någon socioekonomisk tilldelning och har skolår 9 visar att de enheterna, med undantag för Balingsnässkolan i år 9, redovisar en svag resultatförsämring vad gäller elevernas upplevelse av skoltrygghet. En fördjupad analys är emellertid nödvändig för att jämföra utvecklingen på skolor som erhåller en stor socioekonomisk tilldelning med den på enheter som erhåller mindre eller ingen alls.

Vidare har förvaltningen genomfört en analys av kunskapsutvecklingen för Huddinge kommuns grundskolor mot bakgrund av den socioekonomiska tilldelningen. Uppgifterna är hämtade på uppföljningsverktyget LIS och fokuserar utvecklingen av meritvärde, ett av de prioriterade resultatområdena i förvaltningens Verksamhetsplan för 2018. Redovisningen innehåller en beskrivning av meritvärdestrend de senaste tre åren, i vilken skolor som våren 2018 erhöll socioekonomisk tilldelning jämförs med skolor som inte erhöll tilldelning.

Sett till meritvärdesutvecklingen under perioden 2016-18 kan konstateras skillnaderna ökar mellan de enheter som har en socioekonomisk tilldelning och de som inte har det. Det föreligger en generell höjning av meritvärdet i kommunens grundskolor, från knappt 228 år 2016 till drygt 232 år 2018. Socioekonomiskt tilldelade enheter har ökat sitt meritvärde marginellt (från i snitt drygt 221 år 2016 till i snitt 224 år 2018). För de enheter som inte erhåller socioekonomisk tilldelning har ökningen varit betydligt större (från i snitt 233 till i snitt 244). Glappet har alltså ökat de senaste läsåren. Skillnaden mellan de enheter som får socioekonomisk tilldelning och de som inte får det var 2018 20,3 poäng, 2016 var skillnaden 12,5 poäng.

Enhet	2016	2017	2018
Total	227,79	228,33	232,78
Annerstaskolan	184,81	190,24	189,88
Balingsnässkolan	221,79	223,67	247,63
Edboskolan	249,77	269,75	248,25
Kungsklippeskolan	251,68	262,41	259,64
Kvarnbergsskolan	236,04	227,48	231,33
Källbrinksskolan	235,71	244,20	239,82
Segeltorpsskolan	225,47	215,99	239,07
Trångsundsskolan	215,60	214,87	237,50
Vistaskolan	238,14	226,47	231,84
Vårbyskolan	194,57	196,96	191,91
Östra grundskolan	230,13	226,44	229,61

Barn- och utbildningsförvaltningen ser att analysen av den socioekonomiska ersättningens användning behöver knytas tydligt till skolornas övriga systematiska kvalitetsarbete, för att säkerställa kvalitativa analyser, resultatfokus, delaktighet och långsiktighet. Vidare ser förvaltningen ett behov av att framöver tydligare koppla den socioekonomiska fördelningen mot grundskolans kunskapsresultat.

Det finns tydliga exempel på hur den socioekonomiska tilldelningen haft effekt i verksamheten. Visättraskolan är en av de enheter med högst socioekonomisk tilldelning under våren 2018, och i sin beskrivning av vilka insatser som möjliggjorts med hjälp av den socioekonomiska tilldelningen återfinns bland annat satsning på personalförstärkning för stärkt trygghet och fokus på rastverksamheten. Skolan analyserar sitt resultat för elevernas upplevelse av trygghet så här:

Vi ser att vi igen ökar resultatet gällande trygghet. Tillsammans med nöjdhet och IT i undervisningen så är tryggheten det bästa resultatet i årets enkät. Det här tyder på att vi lyckas i vårt arbete med att skapa en skola där eleverna trivs och mår bra, vilket är de bästa förutsättningarna för att eleverna ska kunna lära sig. Vi har arbetat för att organisera verksamheten där just arbetet med trygghet sätts i fokus. Trivsel och trygghet är avgörande förutsättningar för att eleverna ska kunna lära sig i skolan, och då är det viktigt att dessa områden prioriteras.

...

Inför läsåret 2017/2018 anställde vi en trygghetsansvarig som fick ansvaret för att leda skolans trygghetsteam, och insatsen #roligareraster. Arbetet som trygghetsteamet gör utgår från planen mot diskriminering och kränkande behandling, vars mål synliggörs i arbetsplanen under "Trygghet och trivsel".

...

Vi har under året bland annat arbetat med att skapa en samsyn kring vad som kännetecknar den förtroendefulla pedagogen, startat en trygghetsblogg och intensifierat arbetet med insatsen #roligareraster. I klassanalyserna så framgår det tydligt att vi har ett aktivt trygghetsteam som märks av i klasserna, och att just insatsen #roligareraster är väldigt framgångsrik.

Det är tydligt att skolans prioritering av insatser i det här fallet lett till en positiv utveckling av såväl arbetssätt som elevresultat. Skolans arbete kännetecknas vidare av en tydlig förankring i de lokala utvecklingsprocesserna, där medarbetare på olika sätt ges möjlighet att delta i och påverka skolans utvecklingsarbete.